

[C. F. Sørensen.]

som Venstre og Konservative har faaet gennem den uretfærdige Valglov, lykkes det disse to konservative Partier at faa et Flertal ogsaa af de landstingsvalgte Medlemmer. Saaledes fik ved sidste Valg Venstre og Konservative 11 tingvalgte Medlemmer, Socialdemokrater og Radikale 8. Det er dette paa udemokratisk Maade fremskaffede Flertal, der, naar Venstre og Konservative stemmer sammen, bestemmer, om Folkeflertallets Lovforslag skal forringes eller standses.

I disse Dage kan det ikke undgaas, at Vælgernes Opmærksomhed ude over Landet er vendt mod det høje Landsting. Man spørger ude i Landet: Hvad nu? Hvad vil der ske? Svaret paa Regeringens Lovforslag er jo givet i Folketinget. Det er et Ja fra Regeringspartierne plus Retsforbundet og Kommunisterne og et Nej fra Venstre og Konservative. Men det er i øvrigt ikke saa meget Jaet og Nejtet, der interesserer; det er Motiveringerne fra Partierne, der interesserer. Ser vi paa Nej-Partiernes Motivering, saa lyder den for Venstres Vedkommende saaledes: Det har ingen Interesse; man kan ikke lave Grundloven om hvert Øjeblik. Saaledes gav Venstres ærede Ordfører i Folketinget Udtryk for sin og sit Partis Opfattelse. En Grundlovændring i frisisindet Retning til lige og almindelig Valgret har altsaa ikke mere Venstres Interesse — man kan ikke lave Grundloven om hvert Øjeblik. „Hvert Øjeblik“! Der er dog gaaet 20 Aar, siden den blev lavet om sidste Gang; mellem 1915 og 1935 ligger en Verdenskrig, en verdensøkonomisk Revolution, som har ændret Opfattelsen af mangt og meget, ændret Samfundsforhold i uhyre Grad. Se, det Venstre, der nu ingen Interesse har for dette Forslag, og som efter 20 Aar og alt, hvad der er sket i de Aar, ikke skønner, der er Grund til en Ændring, var jo engang et andet Venstre.

Jeg er ikke ung længere, men der er mange her til Stede, som ogsaa kan huske 1901, den Jubel, der var over Danmark, da Venstre sejrede, vel at mærke ikke alene, men ved Socialdemokratiets Hjælp. Det var et andet Venstre, Socialdemokratiet støttede og hjælp til Magten dengang; det var et Venstre, der var frisisindet, der efter vor Bedømmelse endnu var revolutionært. Jeg skal ikke fortabe mig i gamle Betragtninger om Venstre, om Tændstikkerne, om dem, der ogsaa vidste, hvor Herregaardene laa, om Geværerne, Skattenøgtelser o. s. v.,

men der var dengang et frisisindet Venstre, det Venstre, som Socialdemokratiet hjalp til Magten. Nu ser vi, hvorledes Udviklingen er kommet. Jeg husker 1901, da Venstre fejrede Gennembrudet, Regeringsdannelsen ved den store Fest her i Hovedstaden i Rosenborg Have; jeg mindes endnu, hvorledes en af Venstres betydeligste Mænd, senere Finansminister Vilhelm Lassen, stod paa Talerstolen og med manende Ord til Venstre mindede dem om, at nu gjaldt det at føre en Politik, der ikke gik ud paa at vinde de 50 opad, saaledes at de mistede de 50 000 nedad. Naar vi betragter Tilslutningen til Venstre, Valg efter Valg, Aarene igennem fra 1901 til Dato, mon vi saa ikke alle har det Indtryk, at den Politik, Vilhelm Lassen advarede imod, netop er den, Partiet Venstre har fulgt, den Politik, hvorved de har vundet 50 opad og tabt — ikke 50 000, men adskillige Gange 50 000 nedad?

Se, der er jo paa mange Omraader en mærkbar Forskel paa Venstre og Det konservative Folkeparti. Det Venstre, der engang var et revolutionært Parti — blev betegnet som saadant, men i hvert Tilfælde var et meget frisisindet Parti —, det er nu paa adskillige Omraader ved at komme over paa den anden Side af Det konservative Folkeparti. Vi, der arbejder i Landets Kommuner, har tit Eksempler herpaa for Øje. Men ogsaa politisk faar man Indtryk af, at Partiet Venstre mere og mere gaar i konservativ Retning, og det har ogsaa fundet Udtryk gennem den offentlige Behandling af Lovforslaget om Ændringer i vor Forfatning. Det konservative Parti erkender dog gennem sin Ordfører i Folketinget, at det er et vigtigt Forslag — det er dog altid en Anerkendelse. Fra Venstre siger man, at det er en Skitse, et negativt Forslag. Det konservative Folkeparti siger dog, at det er et vigtigt Forslag, og saa følger man forsigtigt til; men man kunde have ønsket en Kommission. Jeg følger til; men man har ikke stillet Forslag herom fra Det konservative Folkeparti, man har kun kunnet naa op til en blank Afvisning, som Det konservative Partis Mindretal siger i Folketingsudvalgets Betænkning. Længere kunde Det konservative Folkeparti ikke strække sig efter at have erkendt, at det dog var et vigtigt Forslag.

Socialdemokratiets Motivering er klar og ligetil. Vi hævder som vor Opfattelse, at det maa være saaledes i vort Land, at Folket kan kræve fuldt Selvstyre ved lige og almindelig Valgret igennem et Etkammer-